

končaj narečij iz prilogov na „ski“ — „ški-a-o“ vedno č ne o, toraj je ta izjema tudi v berilu obveljala; na priliko: to slovensko dete zna po slovenski in (po) laški, ona se možki véde itd. Večidel Kranjcev izgovarja tudi po lašk', nemšk', možk' itd.

Ker je to berilo slovensko, ni hotel gosp. so-stavljavec nič neslovenskega va-nj jemati; oblika in beseda je slovenska, bodi si kjerkoli med Slovenci navadna. Sicer naj bo staroslovensčina zvezda danica, ki nam pravo pot kaže, na katero se moramo toraj pisaje po slovenski vedno ozirati, ako nečemo zahajati.

Nekaj malega je po spregledbi ali pa po tiskarskem pogrěšku ostalo; to pa naj nikogar ne moti, n. pr.: po Šniadeckomu namesto: po Šniadeckem; na kakih treh mestih stoji jega, jemu namesto: ga, mu, ali njega, njemu; v spisu „brezzakonje“ predaj namesto pródaj; enkrat ali dvakrat medianski, perzianski brez j, namesto z j, in še kaka taka mervica v preveliki naglosti. Gosp. so-stavljavec prosi toraj vljudno gospode učeničke, da bi take mervice blagovoljno po priliki sami popravljali.

Narodske šege.

En dan na piru (ženitnini) v Krajni (vojaski granici).

Nekega dne pridem k svojemu prijatelju, ki se je drugi dan po dohodu mojem ravnal na pir (svatbo ali ženitnino) k svojemu rojaku. „Zbilja (a propos), dragi brate! bi li htel iti z nami na pir“. Moj rojak udaje (moži) svojo hčer za mladega častnika (oficira); mislim, da ti ta zabava ne bo dodijavna (nadležna)“. „Zakaj ne?“ — velim jaz — „bom gotovo kaj novega vidil in čul, in to mi je drago“.

Ko dan svane, se na tašče (tešče) podamo na pot. Ne gremo še četert ure, kar se mi pred oči postavi na zapadnem boki podložnega berda lepa bela zidana hiša na sred velikega z živim plotom ograjenega verta, okoli lep slivár. Na vhodu v vert stoji lepa tanka, ko vila v belo oblečena divica, ki vsakega prihodnika objemši in na obe lici poljubivši v hišo iti pušči. Ko jaz pridem na versto, jej za šalo velim: „Draga nevesta, zanesi meni s svojim poljubcem“. — „A boga mi“ — veli ona — „ako vas ja ne poljubim, nečete imati delka kod stola moga“. „Tak me, krasna! ljubi, ako mi drugače ulaza (vhoda) nedovolíš“ — velim jaz.

V prostorno sobo stopivši ne najdemo nič drugega ko prosén hleb na goli mizi, okoli mize prazne klopi. Vsedemo se na klop, pričakovaje, da bomo, kajti nismo doma ručka dobili, tū zajterkvali. Z nekim stari kraščinikom se v pogovor spustim in se tako zabunim, da nisim nič vedel, kadaj je nevesta s svojimi rojaki odšla na poroko. Ženin ni s svojimi (rojaki) sváti prišel po njo na dom, kakor je pri meni navada.

Ko se poldne približa, se začuje strelja grom, pesme o „Kraljeviču Marku“ se razlegajo gromotno po zraku, in muzika svira mično vmes. Dvé divici čuvši ta glas se zasučete okoli miz, ki so bile v enem okatrenu (trenutku) previdene z vsim orodjem za jesti.

Svatovi pridši se po redu svoje časti okrog miz zversté, mladencem (ženinu in nevesti) prvo mesto pustivši; ženstvo zasede zadnje klopi. Jedi se, z juho in govedino začemši, neprestance nosijo na mize tako, da so se na zadnje pod pečenimi kokoši, racami, tukami (purami) in povitcami popolnoma šibile. Le za vino je bilo joj. Lesena plošnjasta posoda, ki je držala okoli 18 večjev (bokalov) in previdena s cevjo, je hodila okrog grozno počasi od soseda do soseda, ki so vzajemno ljubav si s tim skazovali, da sta jo vselej dva držala, dekler je srednji pil, in pivši se zjokal, ne vém, ali od mila, da ga je tako ljubeznjivo okrepila,

ali od tuge, da se je z njo za dolgo časa oprostil. Bilo nas je, ki smo na zaželjeno kot kanje čakali okoli 150 glav! O zdravíc ni bilo ne duha ne sluha, kar mi se je čudno zdelo, — morebiti je bila tega čutara kriva?

Mladi možje, celó isti častniki želodcu nekoliko zadovolivši, se začeli tako gromovito dva po dva prepevati razne pesmi junaškega obsedka, da bi, kakor pravijo, gromečega boga slišal ne bil. Tudi mene je bil moj sosed pregovoril, da sim jo z njim zatulil *). Muzika se vé da se je le pri plesu glasila.

Ob enajstih v noč je nevesta vsakemu pirniku dala robec (ruto) v dar, in po tem se je za njo darovanje začelo, ki se je ravno tako, kakor med belimi Krajnci godilo. Se je nevesta s solzami borila, so jej prec godci šalivi tako zakročili, da se je žalostna revica večkrat nasmejala, — šala, ki bi si je krajnski in štajerski godci nikakor ne upali dovoliti.

Tū sim tudi zvedil, da tam Horvate iznad Karlovca ob Vukasovičevi cesti, kakor tudi bele Krajnce, nazivajo Brajce. Zakaj nek? Kobe.

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Siska 19. oktobra. B. Ravno nam je došel parobrod „Sava“ s žitom naložen, katero je za Laško namenjeno. Lahi bojo letos drago polento jeli: turšica je že tū po 3 fl. 30 kr. vagán.

Iz Sorice 21. oktobra. Kdor se je že vozil iz Loke po Selški dolini proti Sorici, prepričal se je lahko, kako slaba je bila cesta sem ter tje. Pa saj ni mogla bolja biti. Pomladi, kadar je sneg skopnil, so župani po svojih županijah tlako za cesto napovedovali kmetom. Ti so prišli, in vsak je posipal in popravljal svoj kos ceste, kakor je vedel in znal, kar velikrat pa tudi, kakor se mu je ravno zljubiló, ker ni imel ne umnega vodnika, ne zapovednika pri svojem delu. Torej se je godilo, da so tlačani, namesti blato s ceste podergniti in jo potem s pripravnim peskom posuti, blato kar pri miru pustili in na to blato novega navozili. Kadar so tako prav po tlačanski cesto bolj pokazili kakor pa popravili, do druge pomladi se je potem večidel ni nikdo dotaknil. Naj so jo kolesa še tako vderle, naj so jo v deževnem vremenu hudourniki še tako razderli, skopali, ali zasuli, da se je le, če tudi z veliko nevarnostjo, peljati zamoglo, hajd! dobro je bilo.

Vsim omenjenim in neomenjenim zlegom v okom priti, in cesto zmeraj, kolikor moč, v dobrem stanu imeti, bodo naš prečastiti gospod okrajni poglavar od Loke do Sorice postavili tri cestarje. Nastopili bodo ti o vsih Svetih svojo službo. Pervi bo od Loke do Dolenje vasi, drugi od Dolenje vasi do pokritega mosta pod Sušo in tretji od tū do konca v Sorici. Njih opravila bodo: cesto posipati, manjše škode na njih popravljati, večje pa dotičnim gosposkam naznanjevati, z besedo: skerbeti, da bo cesta povsod in zmeraj v dobrem stanu. Primerno potrebno cestno orodje in naletno plačilo jim bo plačevala okrajna (kantonska) denarnica.

Druga ravno tako previdna in modra naredba gosпода okrajnega poglavarja pa zapoveduje, da si morajo soseske, kakor hitro in kolikor je mogoče, vse pripravno gasivno orodje za ogenj omisliti. Kadar si ga omislijo, morajo povedati in gospod okrajni poglavar sami ga bodo potem ogledali, ali ogledati ukazali. Pričakovati zamoremo tedaj od posamnih županov, da se ne

*) Tukaj mi se prilika ponuja omeniti mnenja nekega v muziki jako zurjenega župnika, ki terdi, da si beli Krajnci s popevanjem „Kraljeviča Marka“ gerla tako habijo, da jim zbog tega postajejo nespretna za bolj umetne napeve. Ta je pa bosa! kajti se jih nahaja med takimi pevci mnogo, ki znajo vsaki štajerski in krajnski napev drugač lepo zapeti kot omenjeni gospod z vsimi svojimi notami. Pis.